

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro rybolov

**PŘEDBĚŽNÁ VERZE
2004/0167(COD)**

21.12.2004

PŘEDLOHA ZPRÁVY

Výboru pro rybolov

pro Výbor pro regionální rozvoj

k návrhu předpisu Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj
(COM(2004)0495 – C6-0089/2004 – 2004/0167(COD))

Navrhovatel: Philippe Morillon

PA_Leg

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

1. Důvod vzniku: reforma strukturální politiky

Návrh Komise je součástí reformy strukturálních fondů. Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRZ) je upraven i návrhem obecných ustanovení o EFRZ, Evropském sociálním fondu (ESF) a Fondu soudržnosti¹, který rozlišuje mezi EFRZ, ESF a Fondem soudržnosti na jedné straně a podporou rybolovu, zemědělství a životního prostředí při financování s cílem „zachovat a řídit přírodní zdroje“ na straně druhé. Proto Komise navrhla, aby v letech 2007 – 2013 byla podpora rybolovu soustředěna do nového Evropského fondu pro rybolov (EFR), který nahradí stávající Finanční nástroj pro orientaci rybolovu (FNOR). Tak bude financování rybolovu z EFR odděleno do své samostatné rozpočtové kapitoly. Komise předpokládá náklady 7,6 bilionů EUR na SRP, z čehož 4,963 bilionů by bylo alokováno do EFR.

Nezbytnost revidovat předpisy EFRZ je způsobena zejména výzvami vyplývajícími z rozšíření, které nejen zhoršilo regionální nerovnost, ale i zvětšilo celkový počet hranic EU. Ve svém návrhu z února 2004 týkajícím se finančního výhledu Komise předložila ambiciózní politiku soudržnosti pro rozšířenou unii a navrhla alokovat 336,1 bilionů EUR (373,9 bilionů před převodem do nástrojů pro venkov a rybolov).

Programy, které budou financovány ze strukturálních fondů, budou mezi třemi novými cíli politiky soudržnosti: konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a územní spolupráce. V návrhu Komise je zřejmý navíc důraz na teritoriální aspekt nové politiky soudržnosti pro předpis pro EFRZ, kde Komise navrhuje, aby byla věnována zvláštní pozornost charakteristickým rysům jednotlivých teritorií, zejména nejvzdálenějším regionům definovaným v článku 299(2) Smlouvy o ES, a územím s přírodním znevýhodněním, například s mimořádně nízkou hustotou osídlení.

2. Návrh předpisu pro EFRZ a rybolov

Návrh definuje úkoly EFRZ, rozsah jeho pomoci i typy výdajů, které mají nárok na podporu. Obecná kritéria nároků na financování ze strukturálních fondů a z fondu soudržnosti jsou definována v rámcovém předpisu².

2.1 Oblasti závislé na rybolovu

Pokud jde o rybolov, návrh zahrnuje specifická ustanovení týkající se zacházení s *oblastmi závislými na rybolovu* (článek 9). Členské země a regiony jsou povinny zajistit komplementaritu a konzistenci mezi pomocí poskytovanou EFRZ a pomocí poskytovanou EFR. Zásah EFRZ by se soustředil na ekonomickou diverzifikaci oblastí závislých na rybolovu. Programy spolufinancované EFRZ by tedy podporovaly diverzifikaci venkovské ekonomiky a oblastí závislých na rybolovu, mimo tradiční činnosti (bod odůvodnění 7).

¹ COM (2004) 492 konečná verze

² COM (2004) 492 konečná verze

Zásah EFRZ by se týkal:

- 1) infrastruktury, aby byla zlepšena přístupnost;
- 2) zrychlení zavádění telekomunikačních sítí a služeb ve venkovských oblastech;
- 3) rozvoje nových ekonomických aktivit mimo odvětví zemědělství a rybolovu;
- 4) posílení propojení mezi městskými a venkovskými oblastmi;
- 5) rozvoje turistiky a vybavení venkova.

Pro kroky uvedené v bodech 1), 3) a 5) stanoví členské země při přípravě pracovních programů jasná vymežující kritéria pro opatření podporovaná z EFRZ na jedné straně a z EFR na straně druhé.

Mimo EFR bude tímto způsobem politika soudržnosti podporovat zejména diverzifikaci oblastí závislých na rybolovu mimo tradiční činnosti. V důsledku přesunu financování rybolovu na EFR a role EFRZ jako doplňkové k EFR lze vyjádřit oprávněné obavy o ekonomický význam EFRZ pro rybolov. Zdroje z EFRZ lze nicméně využít racionálnější a průhlednějším způsobem.

Reforma strukturálních fondů zahrnuje myšlenku na EFR jako na fond podílející se na financování udržitelného rozvoje. Dále se zdá, že reforma fondu pro rybolov zahrnuje myšlenku „udržitelného rozvoje“ jako sjednocující zásadu EFR a soustřeďuje se na příliš intenzivní rybolov jako na předpokládanou hrozbu společnosti a životnímu prostředí v oblasti rybolovu. O jiných hrozbách pro mořské prostředí, jako například o důsledcích znečištění, oteplování ovzduší a aktivních sonarů se v této souvislosti neuvažuje. Bereme-li v úvahu oblasti, v nichž lze provozovat jiné činnosti než činnosti související s příliš intenzivním rybolovem, bylo by možno uvítat myšlenku zahrnout do předpisu týkajícího se EFRZ doplňující princip, podle něž by bylo možno obdržet finance Společenství od EFRZ na jiné činnosti mající za cíl zlepšení stavu životního prostředí pokud jde o množství ryb, než na činnosti financované z EFR.

Kromě toho by měla být při uplatňování intervenčních kritérií politiky soudržnosti brána v potaz charakteristická povaha sociálně-ekonomických problémů v odvětví rybolovu způsobená společnou rybářskou politikou a snižující zásoby.

2.2 Oblasti s přírodním znevýhodněním a nejvzdálenější regiony

Kromě specifických ustanovení týkajících se zacházení s oblastmi závislými na rybolovu obsahuje návrh ustanovení územního typu, která se týkají *oblastí s přírodním znevýhodněním* (článek 10), jako jsou například oblasti s mimořádně nízkou hustotou osídlení (bod odůvodnění 10), i *nejvzdálenějších regionů* tak, jak jsou definovány v článku 299(1) Smlouvy (článek 11). Tato ustanovení se týkají i území, kde rybolov hraje důležitou roli.

Komise konstatuje, že zvláštní pozornost je potřeba věnovat nejvzdálenějším regionům. To by bylo možno pomocí rozšíření působnosti EFRZ na financování provozní pomoci spojené s náhradou dodatečných nákladů na podporu služeb v oblasti přepravy zboží a na podporu zahájení přepravních služeb v určitých odvětvích, a na podporu spojenou s omezením skladování, s přílišným rozsahem a údržbou výrobních nástrojů a s nedostatkem lidských

zdrojů na místním trhu práce. Komise navrhuje změnu právní základny těchto opatření, tedy článek 299(2) jako jedinou právní základnu. Doposud Rada přijala pro tyto typy opatření dvojí právní základnu v článku 37 a 299(2).

Pokud jde o oblasti s přírodním znevýhodněním¹, například oblasti s mimořádně nízkou hustotou osídlení, některé ostrovy, horské oblasti a řídké osídlené oblasti, jejichž zeměpisná situace zpomaluje jejich rozvoj, Komise navrhuje, aby jejich problémy řešil EFRZ. EFRZ by měl zejména přispívat na financování investic zlepšujících přístupnost, stejně tak jako na rozvojové ekonomické aktivity spojené s kulturním dědictvím, podporující udržitelné využití přírodních zdrojů a stimulující cestovní ruch.

3. Závěry

Obecně zpravodaj vítá návrh Komise včetně rozlišení strukturálních fondů a fondu soudržnosti od EFR. Rozlišení zdůrazňuje vzájemně se doplňující charakter EFRZ a EFR a zvyšuje průhlednost využití těchto fondů. Nicméně, koncentrace financování rybolovu z EFR by neměla znamenat celkové snížení financování rybolovu a oblastí závislých na rybolovu ze strany Společenství.

Zpravodaj chce poukázat na to, že se opět zdá, že specifická povaha rybolovu a problémy charakteristické pro rybolov a pro oblasti závislé na rybolovu, na rozdíl od zemědělství, nebyly návrhem Komise patřičně osloveny. Specifické problémy rybolovu a oblastí závislých na rybolovu jsou způsobeny závaznými opatřeními, která je nutno přijmout v rámci reformy společné rybářské politiky, která má za cíl uchování rezerv ryb. Příliš intenzivní rybolov není jediným důvodem zhroucení rezerv a cíle společné rybářské politiky by měly být lépe včleněny do ostatní politiky Společenství, například do politiky životního prostředí, nikoli pouze obráceně.

Pokud jde o návrhy opatření týkajících se oblastí závislých na rybolovu, zpravodaj souhlasí se soustředěním se na pět navržených opatření, ale podtrhuje, že tento seznam by neměl být výlučný.

Zpravodaj souhlasí s Komisí pokud jde o zvláštní pozornost, kterou je třeba věnovat nejvzdálenějším regionům a oblastem s přírodním znevýhodněním, například oblastem s mimořádně nízkou hustotou osídlení. Přístup na trhy a další náklady na přepravu, skladování i na údržbu výrobních nástrojů a na lidské zdroje v podmínkách místního trhu práce produkuje mimořádné náklady na tyto geograficky znevýhodněné regiony, které mají stále mimořádný potenciál jako dodavatelé produktů rybolovu i jako provozovatelé turistického ruchu respektujícího jejich kulturní dědictví. Důraz na infrastrukturu zajišťující jejich přístupnost je tedy klíčový.

Konečně, zpravodaj chce upozornit na práci, která probíhá při formulování evropské strategie

¹ To se týká přístupnosti a vzdálenosti od velkého trhu, které čelí oblasti s mimořádně řídkým osídlením tak, jak jsou uvedeny v Protokolu č. 6 k přistoupení Rakouska, Finska a Švédska, stejně tak jako specifických problémů určitých ostrovů, horských oblastí a řídké osídlených oblastí, jejichž zeměpisná situace zpomaluje jejich rozvoj.

týkající se moře, a která může vést k potřebě přehodnotit tuto politiku s ohledem na některá z těchto opatření.